

Sag C-427/19**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

4. juni 2019

Forelæggende ret:

Sofiyski rayonen sad (Bulgarien)

Afgørelse af:

27. maj 2019

Sagsøger:

Forsikringsaktieselskabet »Bulstrad Vienna Insurance Group« AD

Sagsøgt:

Forsikringsselskabet »Olympic«

Hovedsagens genstand

Sagen for den forelæggende ret – Sofiyski rayonen sad (kredsdomstolen i Sofia) – blev indledt ved et erstatningssøgsmål anlagt af en bulgarsk forsikringstager mod et cypriotisk forsikringsselskab med filial i Bulgarien i forbindelse med betaling af en forsikringsydelse fra en motorkøretøjsansvarsforsikring. Den forelæggende ret udsatte sagen, da den konstaterede, at den cypriotiske forsikringstilsynsmyndighed har inddraget sagsøgtes tilladelse og udpeget en foreløbig likvidator for virksomheden. Aktuelt skal retten tage stilling til sagsøgerens anmodning om genoptagelse af sagen og skal til dette formål undersøge, hvordan den cypriotiske myndigheds afgørelse skal kvalificeres med hensyn til direktiv 2009/138, og om direktivet kræver anvendelse af de relevante cypriotiske bestemmelser.

Den præjudicielle anmodnings genstand og retsgrundlag

Fortolkning af EU-retten, artikel 267 TEUF

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Skal det ved fortolkningen af artikel 630 i Kodeks za zastrahovaneto (forsikringsloven) i lyset af artikel 274 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) lægges til grund, at en afgørelse fra en myndighed i en medlemsstat om at inddrage en forsikringsvirksomheds tilladelse og udpege en foreløbig likvidator for virksomheden, uden at den retslige likvidationsbehandling er indledt, udgør en »afgørelse om at indlede likvidation«?
- 2) Når lovgivningen i den medlemsstat, hvor en forsikringsvirksomhed, hvis tilladelse er blevet inddraget og for hvilken der er udpeget en foreløbig likvidator, har sit hjemsted, fastsætter, at alle retssager mod dette selskab skal udsættes i tilfælde af udpegelse af en foreløbig likvidator, skal disse bestemmelser da anvendes af de andre medlemsstater som omhandlet i artikel 274 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) også i tilfælde, hvor dette ikke er udtrykkeligt fastsat i deres nationale ret?

EU-retlige forskrifter og EU-retspraksis

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II), 117.-121. og 125. betragtning samt artikel 268 og 274.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/848 af 20. maj 2015 om insolvensbehandling: artikel 1, stk. 1, og stk. 2, litra a)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område: artikel 11 og 13

Bulgarske bestemmelser

Kodeks za zastrahovaneto (forsikringsloven):

»Artikel 624 (1) Beslutningen om at indlede en likvidations- eller insolvensbehandling vedrørende en forsikringsvirksomhed, der er tilladt i en anden medlemsstat, har virkning i Republikken Bulgarien fra det tidspunkt, hvor den får virkning i den pågældende medlemsstat.

(2) Når [Komisia za finansov nadzor, finanstilsynskommissionen] af den kompetente myndighed i en anden medlemsstat underrettes om indledning af en

likvidations- eller insolvensbehandling, træffer den foranstaltninger til at underrette offentligheden.

(3) Den i stk. 2 omhandlede meddelelse indeholder oplysning om den forvaltningsmyndighed eller retslige myndighed, som har ansvaret for likvidationen eller insolvensen i den pågældende medlemsstat, om de relevante bestemmelser samt den udpegede likvidator eller kurator.

[...].

Artikel 630 (1) Likvidations- eller insolvensbehandling vedrørende en forsikringsvirksomhed er underlagt bulgarsk lovgivning, med mindre andet er fastsat i dette afsnit.«

Kodeks na mezhdunarodnoto chastno pravo (lov om international privatret, herefter »KMChP«):

»Artikel 43 (1) Retten eller et andet retsplejeorgan undersøger af egen drift indholdet af den udenlandske lovgivning. [...].

[...].

Artikel 44 (1) Den udenlandske lovgivning fortolkes og anvendes i overensstemmelse med dens fortolkning og anvendelse i den stat, hvor den er udstedt.

(2) Manglende anvendelse af udenlandsk lovgivning samt forkert fortolkning og anvendelse af denne kan indbringes for domstolene«.

Cypriotiske bestemmelser, der er anført af den forelæggende ret

Ο περί Εταιρίων Νόμος (Zakon za družestvata, lov om selskaber), artikel 220: Når der træffes afgørelse om indledning af insolvensbehandling eller udpeges en foreløbig likvidator, kan en sag kun anlægges eller fortsættes med konkursrettens tilladelse og på de af denne fastsatte betingelser.

Ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2016 (N. 38(I)/2016) (Zakon za zastrahovatelnite i prezastrahovatelnite družestva i drugi svarzani vaprosi, lov om forsikrings- og genforsikringsvirksomheder og relaterede spørgsmål af 2016): I henhold til denne lovs artikel 315, stk. 4, finder selskabslovens artikel 215, 220, 305 og 306 tilsvarende anvendelse på insolvensens virkninger i forbindelse med proceduren til fyldestgørelse af de enkelte kreditorer.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Forsikringsaktieselskabet »Bulstrad Vienna Insurance Group« har anlagt sag mod forsikringsvirksomheden »Olympic«, et selskab, som er registreret i henhold til Republikken Cyperns lovgivning, repræsenteret ved forsikringsvirksomheden »Olympic Insurance Company« – Bulgaria Branch Office som bulgarsk filial af en udenlandsk handelsvirksomhed.
- 2 I stævningen gøres det gældende, at føreren af et motorkøretøj den 5. januar 2018 i Bansko var skyld i et trafikuheld med et andet motorkøretøj og beskadigede dette. Føreren af det sidstnævnte køretøj havde en kaskoforsikring hos sagsøgeren, som derefter udbetalte ham en forsikringsydelse på 7 603,63 BGN.
- 3 På uheldstidspunktet havde den fører, som var skyld i trafikuheldet, en ansvarsforsikring hos sagsøgte.
- 4 Sagsøgeren gør gældende, at selskabet med betalingen af forsikringsydelsen indtrådte i skadelidtes rettigheder mod skadevolderen og dennes forsikringsvirksomhed. Sagsøgeren har rettet en opfordring til sagsøgte om at opfylde regreskravet, som sidstnævnte modtog den 6. juli 2018. Der er dog til dato ikke betalt nogen forsikringsydelse. Sagsøgeren har derfor nedlagt påstand om, at sagsøgte tilpligtes at betale de påståede beløb til sagsøgeren, og at sagsøgte pålægges at betale sagens omkostninger.
- 5 I replikken gør sagsøgte gældende, at søgsmålet er ubegrundet.
- 6 Ved kendelse af 26. september 2018 udsatte Sofiyski rayonen sad (kredsdomstolen i Sofia) sagen af følgende grunde. I henhold til Kodeks za zastrahovaneto (forsikringsloven) er filialen en retlig form, under hvilken en forsikrings- eller genforsikringsvirksomhed agerer permanent på en medlemsstats område, idet den etablerer et forretningssted, som ledes af dens ansatte eller andre personer, som af forsikringsvirksomheden udtrykkeligt og varigt er blevet befuldmægtiget til at handle i dennes navn. Desuden følger det af artikel 13, stk. 2, i forordning nr. 1215/2012, sammenholdt med forordningens artikel 11, at en sag kan anlægges direkte mod forsikringsgiveren på det sted, hvor dennes filial har bopæl. Når den bulgarske filial af en forsikringsgiver med hjemsted i en anden medlemsstat angives som sagsøgt i søgsmålet, må det altså lægges til grund, at også forsikringsgiveren selv er nævnt. Samtidig blev der i den foreliggende sag indgivet en oversættelse af Republikken Cyperns forsikringstilsyns afgørelse af 10. august 2018, hvorved GH blev udpeget som foreløbig likvidator for forsikringsvirksomheden »Olympic«. Sofiyski rayonen sad (kredsdomstolen i Sofia) har af egen drift anmodet Komisia za finansov nadzor (finansstilsynskommissionen, herefter »KFN«) om at oplyse, om den blev underrettet om, at der var indledt en likvidations- eller insolvensbehandling for den kompetente ret i Republikken Cypern. I henhold til KFN's skrivelse af 19. marts 2019 forelå der på dette tidspunkt endnu ingen oplysninger om indledning

af en likvidationsbehandling vedrørende forsikringsvirksomheden »Olympic«. Der henvises til, at GH den 21. september 2018 blev registreret i det bulgarske handelsregister som befuldmægtiget for dette selskab.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 7 Sagsøgeren har anmodet om genoptagelse af sagen. Sagsøgeren gør gældende, at der på baggrund af kassationsinstansens relevante retspraksis ikke foreligger nogen grund til at udsætte sagen.
- 8 Dette refererer til kendelse afsagt af Varhoven kassationsinstansen (øverste kassationsdomstol, herefter: VKS) af 7. februar 2019, hvori følgende anføres: »Rettens konstatering af, at der er indledt en likvidationsbehandling (insolvens) vedrørende forsikringsvirksomheden »Olympic«, er ikke rigtig. Sådanne oplysninger fremgår hverken af KFN's websted eller af registreringen i handelsregisteret af forsikringsvirksomheden »Olympics« filial [...], og heller ikke af de beviser, der er indleveret i sagen. Det fremgår af de af retten bekendte registreringer og bekendtgørelser i handelsregisteret vedrørende filialen [...] og de i sagen fremlagte beviser, at den cypriotiske forsikringsvirksomheds tilladelse er blevet endeligt inddraget [...]. Den 10. august 2018 blev der udpeget en foreløbig likvidator for virksomheden [...]. Den foreløbige likvidator [...] blev udpeget på grundlag af den indgivne begæring om afslutning og likvidation på grund af forsikringsvirksomhedens insolvens, da de udestående forpligtelser på grundlag af ansvarsforsikringsaftaler udgjorde 90% af virksomhedens samlede udestående forpligtelser. På grundlag af de således fastslåede faktiske omstændigheder lægger retten til grund, at den cypriotiske forsikringsvirksomheds tilladelse er blevet inddraget, og at der er udpeget en foreløbig likvidator for virksomheden samt indgivet begæring om at indlede likvidationsbehandling (insolvens uden krav om sanering) vedrørende virksomheden, men at den kompetente ret på Cypern endnu ikke har truffet afgørelse om begæringen. Det må lægges til grund, at den afsluttede procedure om inddragelse af tilladelsen, som gik forud for likvidationsbehandlingen, ikke i sig selv udgør en indledning af en likvidationsbehandling vedrørende forsikringsvirksomheden. Udpegelsen af en foreløbig likvidator er af betydning for repræsentationsbeføjelsen vedrørende virksomheden, hvis tilladelse er blevet inddraget. Heller ikke denne kan imidlertid sidestilles med en afgørelse om at indlede en likvidationsbehandling. Anvendelsen af forsikringslovens artikel 624, stk. 1, og artikel 274 i direktiv 2009/138/EF [...] forudsætter, at der er truffet afgørelse om at indlede likvidationsbehandlingen (på grund af insolvens) vedrørende den cypriotiske forsikringsvirksomhed. Da en sådan imidlertid ikke foreligger endnu, er appeldomstolens konklusioner om, at den cypriotiske selskabslovs artikel 220 i henhold til de nævnte bestemmelser finder anvendelse på de verserende søgsmål i Bulgarien mod den cypriotiske forsikringsvirksomhed, ikke rigtige.«

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 9 Sagsøgte i den foreliggende sag er et aktieselskab, som er registreret i henhold til Republikken Cyperns lovgivning. I henhold til forsikringslovens artikel 624, stk. 1, har afgørelsen om at indlede en likvidations- eller insolvensprocedure vedrørende en forsikringsvirksomhed, der er godkendt i en anden medlemsstat, virkning i Republikken Bulgarien fra det tidspunkt, hvor den får virkning i den pågældende medlemsstat. Når KFN af den kompetente myndighed i en anden medlemsstat underrettes om indledning af en likvidations- eller insolvensbehandling, træffer den foranstaltninger til at orientere offentligheden. Den i stk. 2 omhandlede meddelelse indeholder oplysning om den forvaltningsmyndighed eller retslige myndighed, som har ansvaret for likvidationen eller insolvensen i den pågældende medlemsstat, om de relevante bestemmelser samt om den udpegede likvidator eller kurator. I udøvelse af sine beføjelser stillede KFN informationer til rådighed for offentligheden via sin officielle internetportal, og det var således åbenlyst for retten, at der var indledt en insolvensbehandling vedrørende forsikringsvirksomheden »Olympic« og udpeget en foreløbig kurator for virksomheden i henhold til Republikken Cypern bestemmelser.
- 10 Under hensyntagen til ovenstående finder afdelingen, at den er nødt til at klarlægge, hvilken ret der finder anvendelse, da insolvensbehandlingen af international karakter er af betydning for den foreliggende sags forløb.
- 11 I den foreliggende sag er den eneste regel til bestemmelse af den anvendelige ret forsikringslovens artikel 630, der skal fortolkes grammatisk, systematisk, teleologisk og i overensstemmelse med EU-retten (en såkaldt harmonisk fortolkning, som fører til, at EU-retten får indirekte virkning). Den nationale domstol er således forpligtet til at fortolke og anvende intern ret i lyset af direktivets ordlyd og formål (jf. Domstolens dom af 10.4.1984, Von Colson [og Kamann], C-14/83, [EU:C:1984:153]). Ifølge Den Europæiske Unions Domstols faste praksis (jf. præmis 20 i dom af 12.7.1990, Foster m.fl., C-188/89, EU:C:1990:313; præmis 23 i dom af 14.9.2000, Collino og Chiappero, C-343/98, EU:C:2000:441; præmis 40 i dom af 19.4.2007, Farell, C-356/05, EU:C:2007:229; præmis 39 i dom af 24.1.2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33) er den nationale domstol forpligtet til at fortolke national ret i lyset af den relevante EU-ret, uanset om direktivet er blevet gennemført eller om betingelserne for dets direkte virkning er opfyldt eller ej (jf. dom af 13.11.1990, Marleasing, C-106/89, EU:C:1990:395). For at opfylde denne forpligtelse skal de nationale retter gøre alt, hvad der henhører under deres kompetence – idet de tager den nationale ret i dens helhed i betragtning og anvender fortolkningsmetoder, der er anerkendt i denne ret – for at nå et resultat, der er i overensstemmelse med det, der tilsigtes med de EU-retlige bestemmelser (jf. præmis 111 i dom af 4.7.2006, Adeneler, C-212/04, EU:C:2006:443; præmis 200 i dom af 23.4.1999, Angelidaki m.fl., C-378/07, C-379/07 og C-380/07, EU:C:2009:250; præmis 27 i dom af 24.1.2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33).

- 12 Den forelæggende ret finder, at fortolkningen af forsikringslovens artikel 630 skal ske i lyset af artikel 274 i direktiv 2009/138.
- 13 I henhold til 117.-121. og 125. betragtning til dette direktiv er det, da den nationale lovgivning om saneringsforanstaltninger og likvidation ikke er harmoniseret, hensigtsmæssigt inden for rammerne af det indre marked at sikre en gensidig anerkendelse af medlemsstaternes saneringsforanstaltninger og likvidationsprocedurer for så vidt angår forsikringsselskaber og det nødvendige samarbejde under hensyntagen til behovet for ensartethed, universalitet, samordning og offentlighed i henseende til sådanne foranstaltninger samt ensartet behandling og beskyttelse af forsikringskreditorer. Det bør sikres, at de saneringsforanstaltninger, som den kompetente myndighed i en medlemsstat har truffet med henblik på at bevare eller genoprette et forsikringsselskabs finansielle soliditet og for i så høj grad som muligt at forebygge en likvidation, får fuld virkning inden for Fællesskabet. Virkningerne af sådanne saneringsforanstaltninger og likvidationsprocedurer i forhold til tredjelande bør dog ikke berøres heraf. Der bør skelnes mellem kompetente myndigheder med hensyn til saneringsforanstaltninger og likvidationsprocedurer og tilsynsmyndigheder for forsikringsselskaber. Definitionen af en filial i forhold til insolvens bør i overensstemmelse med de eksisterende principper for insolvens tage hensyn til forsikringsselskabets status som én juridisk person. Hjemlandets lovgivning bør imidlertid bestemme, hvorledes de aktiver og passiver, som indehaves af uafhængige personer, der har fast bemyndigelse til at handle som befuldmægtigede for forsikringsselskabet, skal behandles i forbindelse med det pågældende forsikringsselskabs likvidation. Der bør fastlægges betingelser således, at likvidation, som uden at være baseret på insolvens indebærer, at der opstilles en rangorden for fyldestgørelse af forsikringskrav, også er omfattet af dette direktiv. Når de ansatte i et forsikringsselskab fremsætter fordringer i relation til arbejdsaftaler eller arbejdsforhold, bør en national løngarantifond kunne indtræde i deres rettigheder. En sådan indtræden bør være omfattet af behandlingen i henhold til hjemlandets lovgivning (lex concursus). Alle betingelser for indledning, afvikling og afslutning af likvidationen bør være underlagt hjemlandets lovgivning.
- 14 Direktivets artikel 268, som indeholder definitioner, definerer »likvidation« som en kollektiv procedure, som medfører, at et forsikringsselskabs aktiver realiseres, og at proventet heraf i givet fald udloddes blandt kreditorerne, selskabsdeltagerne eller medlemmerne, og som nødvendigvis indebærer en eller anden form for indgriben fra de kompetente myndigheder, herunder afslutning af den kollektive procedure med en tvangsakkord eller en anden tilsvarende foranstaltning, uanset om den er baseret på insolvens, og uanset om den er frivillig eller tvungen. Derfor er retten efter en autonom fortolkning af direktivets begreber af den opfattelse, at den såkaldte »likvidation« også omfatter insolvensbehandlingen.
- 15 I henhold til direktivets artikel 274, stk. [1], litra e), er afgørelsen om at indlede likvidation af et forsikringsselskab, likvidationsbehandlingen og dennes

retsvirkninger samt spørgsmålet om likvidationens følger for søgsmål, som enkeltstående kreditorer har indledt, underlagt hjemlandets lovgivning.

- 16 På denne baggrund konkluderer retten ved fortolkningen af forsikringslovens artikel 630, sammenholdt med artikel 274 samt de nævnte 117.-121. og 125. betragtning til direktivet, at insolvensbehandlingens følger er underlagt Republikken Cyperns lovgivning. Der bør derfor tages hensyn til den indledte insolvensbehandlings virkninger i henhold til Republikken Cyperns materielle ret.
- 17 KMChP's artikel 43, stk. 1, fastsætter, at retten eller et andet retsplejeorgan af egen drift undersøger indholdet af den udenlandske lovgivning. Den kan anvende de metoder, der er fastsat i internationale aftaler, anmode Ministerstvo na pravosadieto (justitsministeriet) eller andre myndigheder om oplysning og indhente udtalelser fra sagkyndige og faginstitutioner. I denne forbindelse har retten beføjelse til at finde og anvende den relevante udenlandske lovgivning, idet denne skal fortolkes og anvendes i overensstemmelse med anvendelsen i den stat, hvor den er udstedt.
- 18 Under udøvelse af sine beføjelser indhentede den forelæggende ret af egen drift oplysninger om den lovgivning, der finder anvendelse i Republikken Cypern.
- 19 I den foreliggende sag er retten af den opfattelse, at insolvensbehandlingens virkninger følger af bestemmelsen i artikel 220 i Republikken Cyperns selskabslov. Ved fortolkningen af denne bestemmelse konkluderer den forelæggende ret, at det kræver tilladelse fra insolvensretten at føre andre sager. I betragtning af dette skal den foreliggende sag udsættes, og sagsøgeren må anmelde sine krav i henhold til de i Republikken Cyperns fastsatte procedurer, idet den foreliggende sag skal indstilles i tilfælde af, at de bliver anerkendt. Sagen kan kun fortsættes, hvis insolvensretten giver tilladelse hertil, eller hvis det bevises, at kravene ikke blev anerkendt i den i Republikken Cypern fastsatte procedure.
- 20 For fuldstændighedens skyld skal det præciseres, at bestemmelserne i forordning 2015/848 om insolvensbehandling ikke finder anvendelse i den foreliggende sag, da disse i henhold til deres artikel 1, stk. 2, litra a), ikke gælder for sager i henhold til stk. 1 vedrørende forsikringsvirksomheder.
- 21 Af de beskrevne grunde er den forelæggende ret nået til den opfattelse, at en fortolkning af forsikringslovens artikel 630 i lyset af artikel 274 i direktiv 2009/138 er af betydning for en korrekt afgørelse i sagen, således at det kan bedømmes, om sagen skal udsættes eller afsluttes med henblik på håndhævelse af de berørte personers rettigheder for den kompetente ret i Republikken Cypern.